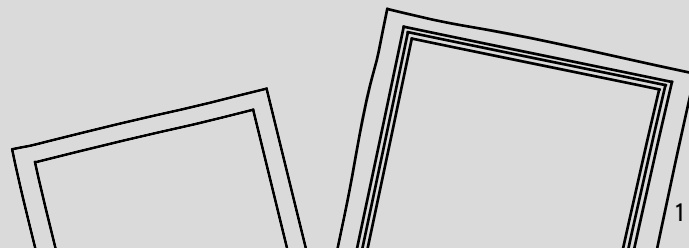

NEJSTARŠÍ FOTOGRAFIE

metodický list

Anotace

Evokační aktivita, v níž žáci zkoumají vlastní rodinnou minulost pomocí fotografií z rodinného archivu. Lze aplikovat na soukromé/rodinné fotografie nebo pracovat se souborem jiných fotografií. Žáci se také seznámí s nejstarší fotografií světa a se způsobem jejího vzniku a reflektují vývoj fotografie jako média od počátků do současnosti.

Cílová skupina

6. a 7. ročník ZŠ

Vzdělávací cíle

- Žáci se zabývají rodinnou pamětí zachycenou na fotografiích.
- Žáci se seznamují s fotografií jako paměťovým médiem.
- Žáci se pokouší datovat nejstarší fotografii světa.
- Žáci hledají informace o době vzniku fotografie a okolnostech jejího vzniku.
- Žáci se zamýšlí nad vývojem, který médium fotografie prodělalo.
- Žáci popíší vlastní pocity, které v nich fotografie vyvolávají.

Kompetence

osobnostní rozvoj, komunikace, sociální dovednosti

Časová dotace

45 minut

Pomůcky

fotografie z rodinných archivů žáků nebo jiné, nejstarší fotografie světa na ukázkou, pracovní list *Nejstarší fotografie*

Postup:

Před samotnou aktivitou žákům zadáme domácí práci:

Najděte ve vašem rodinném albu co nejstarší fotografii či fotografie a zjistěte následující informace:

- kdo/co na fotografiích je,
- při jaké příležitosti byly pořízeny,
- v jakém roce byly pořízeny (alespoň přibližně).

Poté následuje práce ve třídě s přinesenými fotografiemi.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

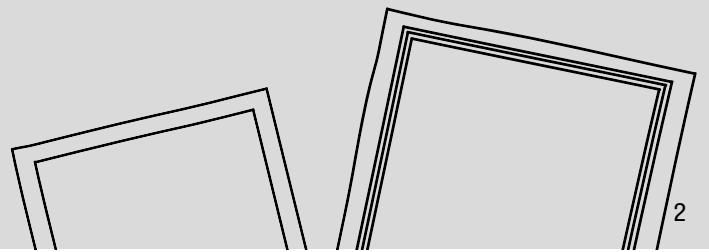
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

NEJSTARŠÍ FOTOGRAFIE

metodický list

Evokace

Nejprve se žáky diskutujeme: Projekci obrazu lidstvo zkoušelo od nepaměti, příkladem je třeba camera obscura, která ale nedokázala zachycený obraz uchovat, proto se ještě nedá úplně mluvit o fotografii. Kdy myslíte, že byla vynalezena fotografie v tom pojetí, jak ji známe dnes?

Nyní žákům ukážeme nejstarší fotografii světa a zeptáme se, kdy myslí, že byla pořízena, a jak se liší od fotografií, které známe dnes. Letopočty, které žáci říkají, můžeme napsat na tabuli, uvidíme tak, kdo byl nejbližší pravdě.

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Nic%C3%A9phore_Ni%C3%A9pce

Poté necháme žáky vyhledat na internetu více informací o této fotografii a technice jejího vzniku. Jedná se o fotografii Francouze Josepha Nicéphora z roku 1827.

Více informací o fotografii nalezneme např. v článku IDnes: *První fotka v dějinách vznikala osm hodin, přes sto let se skrývala na půdě.*

Zeptáme se žáků, jaké informace zjistili, co pro ně bylo nové, co je překvapilo atp.

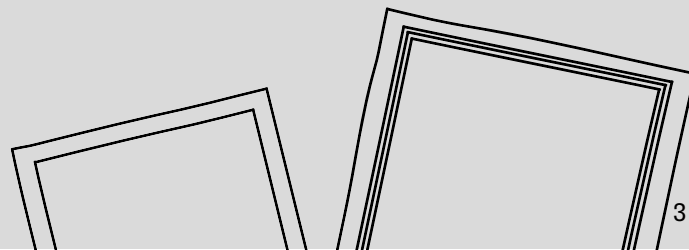
Uvědomění

Poté obrátíme pozornost k rodinným fotografiím, které si žáci přinesli. Tuto část aktivity uvedeme tím, že fotografie žáků budou mnohem novější, přesto se ale jedná o historický dokument, který v sobě nese informace o jejich rodinné historii. Rozdáme žákům pracovní listy a nejprve necháme každého individuálně vyplnit levou část, která reflektuje jeho staré rodinné fotografie.

NEJSTARŠÍ FOTOGRAFIE

metodický list

Poté ze žáků utvoříme dvojice, které mají za úkol prohlédnout si vzájemně své fotografie a pak na základě tabulky z pracovního listu tyto snímky vzájemně porovnat a vyplnit pravý sloupec pracovního listu.

Fotografie mohou žáci posuzovat podle různých aspektů, pomohou jim v tom návodné otázky z pracovního listu:

Kdy asi byly fotografie pořízeny?

O jaký typ fotografie se jedná (např. portrétní, dokumentární...)?

Nakolik se liší účelem a dobou vzniku?

Kde byly fotografie pořízeny? Znáte/poznáte tu lokalitu?

Vznikly v ateliéru, nebo v plenéru? Při jaké příležitosti?

Jak se liší kvalitou, atmosférou?

Víte, kdo je na fotografii zachycen? Znáte/znali jste tohoto člověka osobně?

Jak vypadají zpodobení lidí, objekty, krajina?

Můžeme spolu se žáky také vymýšlet další otázky.

Poté, co žáci ve dvojicích vyplní pracovní listy a své fotografie porovnájí, pracujeme dále se všemi dvojicemi společně. Zeptáme se žáků, jak staré jsou asi jejich fotografie, co mají společného a čím se liší.

Kdo přinesl nejstarší fotografie? Dokážeme zmapovat, jak velký časový odstup mezi fotografiemi jednotlivých žáků je? Liší se nějak nejstarší a nejnovější fotografie svým charakterem, technikou, kvalitou, způsobem zobrazení? Jaký je rozdíl mezi nejstaršími fotografiemi žáků a nejstaršími fotografiemi světa, kterou měli možnost vidět?

Pokud máme více času, můžeme také fotografie všech členů skupiny podle datace seřadit na časové ose od nejstarších po novější.

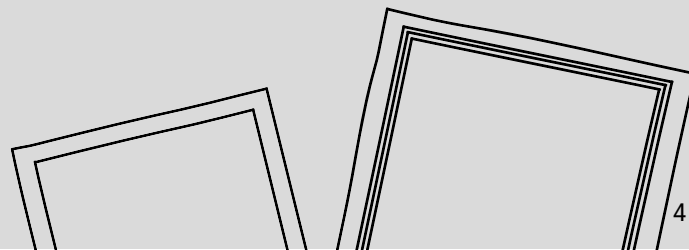
Diskuze

Používala se fotografie dříve podobně jako dnes? Při jaké příležitosti se lidé fotili a jak k fotografii přistupovali? Kolik fotografií z dětství máte vy? Kolik myslíte, že jich má asi vaše babička? A kolik jich asi měla vaše prababička? Co myslíte, který váš předek asi stál poprvé před fotoaparátem? Některé kmeny severoamerických indiánů tvrdily, že fotografie krade duši, a například indiáni kmene Navahů se dodnes nechtějí nechat fotografovat – co si o tom myslíte?

NEJSTARŠÍ FOTOGRAFIE

metodický list

Reflexe

Na závěr se pokusíme s celou skupinou vyvodit, co mohou na základě získaných informací usuzovat o médiu fotografie v době vzniku těchto snímků.

Jak se tehdy fotografie jako médium používala?

Jak často se fotilo? Při jakých příležitostech?

Liší se to nějak od dnešní praxe?

Co vás v této aktivitě překvapilo?

Dozvěděli jste se nebo jste si uvědomili něco nového o fotografii jako médiu a jeho vývoji od jeho počátků po současnost?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

